

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a členov senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Ivana Rumanu v právnej veci žalobcu: **L. Z. V.**, so sídlom P., zastúpený: *JUDr. I. R.* advokátka so sídlom K., proti žalovanému: **Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky**, so sídlom Námestie Ľudovíta Štúra 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9378/2007-2.1 zo dňa 04.10.2007, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/331/07-60 zo dňa 20.05.2009, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/331/07-60 zo dňa 20. mája 2009 **p o t v r d z u j e .**

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobcu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9378/2007-2.1 zo dňa 04.10.2007, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia v P. č. 1/2007/00116-020/KM-R zo dňa 27.06.2007 potvrdil.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že v správnom konaní začatom na podnet štátneho podniku L. S. R., Odštepny závod V. N. (ďalej len žiadateľ) vo veci udelenia súhlasov a výnimiek z povinností stanovených v zákone o ochrane prírody a krajiny v súvislosti so schvaľovaním projektu „Lesnícko – ochrannárskeho náučného chodníka Udava“ (ďalej len LONCH Udava), bolo v zmysle zákona jedným z podkladov pre rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa aj stanovisko orgánu Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky, Správy národného parku Poloniny (ďalej len ŠOP SR), ktorý je štátom určenou inštitúciou plniacou zákonom stanovené úlohy na úseku ochrany prírody a krajiny. Správny orgán prvého stupňa si stanovisko ŠOP SR k projektu vyžiadal a napokon vo veci rozhodol v súlade s týmto stanoviskom, ktorému v priebehu konania prispôbil predkladaný projekt aj žiadateľ. Konečné stanovisko ŠOP SR i finálna úprava žiadosti o schválenie projektu zo strany žiadateľa boli uskutočnené aj na základe výsledkov terénnej pochôdzky, ktorú dňa 20.04.2007 uskutočnili zástupcovia ŠOP SR a žiadateľa. Predmetná pochôdzka však nebola dôkazom (ohliadkou), ktorú by v konaní nariadil a uskutočnil správny orgán. Išlo o iniciatívu ŠOP SR a žiadateľa, ktorá bola predovšetkým zdrojom priamych informácií pre žiadateľa na účely doplnenia svojho podnetu a pre orgán ŠOP SR na zaujatie kvalifikovaného stanoviska k tomuto podnetu. Keďže pochôdzka nebola úkonom správneho orgánu, nemal správny orgán ani možnosť zabezpečiť prítomnosť zástupcov žalobcu na nej. Podkladom pre rozhodovanie správneho orgánu prvého stupňa bolo stanovisko ŠOP SR, ktoré bolo spracované aj na základe výsledkov terénnej pochôdzky, nie však samotná terénna pochôdzka. Vzhľadom na to, že správny orgán prvého stupňa dal žalobcovi možnosť písomne sa vyjadriť ku všetkým podkladom rozhodnutia, vrátane stanoviska ŠOP SR k upravenému návrhu žiadateľa, nedošlo k porušeniu procesných práv žalobcu ako účastníka konania v namietanom rozsahu. Žalobca bol so všetkými podkladmi rozhodnutia riadne oboznámený a mohol sa podrobne vyjadriť ku všetkým aspektom posudzovanej veci, vrátane umiestnenia jednotlivých informačných panelov, značiek či premostení, keďže tieto boli podrobne zakreslené v katastrálnej mape a bolo možné ich identifikovať aj priamo v teréne.

Vzhľadom na to, že trasa povoleného LONCH Udava vedie v jeho prevažnej časti územím, v ktorom platí piaty stupeň územnej ochrany, bolo potrebné rozhodnúť o povolení výnimiek z územnej ochrany podľa § 16 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (ďalej len zákon č. 543/2002 Z.z.). Napriek tomu, že na tomto území nesporne žijú chránené druhy živočíchov, nevyžadovalo si vykonanie navrhovaných činností v súvislosti

so zriadením chodníka povolenie výnimky z druhovej ochrany podľa § 35 ods. 1 písm. b/ zákona o ochrane prírody a krajiny, nakoľko nebolo preukázané, že by vyznačenie normovanej značky, čistenie chodníkov, umiestnenie informačných tabúl, či preklopenie zamokrených biotopov drevenými premosteniami, predstavovalo nevyhnutne zásah do zákazov druhovej ochrany. Správne orgány nemali dôvod nevychádzať zo súhlasného stanoviska ŠOP SR a správne prihliadli na skutočnosť, že trasa LONCH Udava vedie po značkovanom verejne prístupnom turistickom chodníku a celkom logicky dospeli k záveru, že vykonaním povolených činností sa len odstráni vady zistené pri prevádzke existujúceho turistického chodníka a skvalitní sa prístup návštevníkov Národného parku Poloniny k informáciám o prírodných hodnotách a činnostiach v dotknutom území. Súd nevidel žiadnu nesprávnosť v postupe správnych orgánov ani v tom, že napriek povoleniu výnimky zo zákazu podľa § 16 ods. 1 písm. f/ zákona o ochrane prírody a krajiny na rušenie pokoja a ticha v piatom stupni územnej ochrany, poukázali na povinnosť dodržiavať zákazy podľa § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny vo vzťahu ku chráneným živočíchom, ktoré budú pri realizácii odsúhlasených činností identifikované. Povolenie na rušenie pokoja a ticha v piatom stupni územnej ochrany aj s ohľadom na doterajšiu prevádzku verejne prístupného turistického chodníka, nemusí nevyhnutne znamenať rušenie chránených živočíchov v ich prirodzenom vývine, najmä ich vyrušovanie v dobe rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku a migrácie (§ 35 ods. 1 písm. b/ zákona o ochrane prírody a krajiny), ktoré je zakázané a na výnimku z tohto zákazu sa vyžaduje povolenie vo forme rozhodnutia príslušného správneho orgánu.

Pokiaľ ide o namietanú nepreskúmateľnosť rozhodnutia, ktorú žalobca videl v tom, že prvostupňový, ani odvolací orgán vo svojom rozhodnutí nezdôvodnili, prečo považovali umiestnenie informačných tabúl, zariadení a premostenia v súvislosti so zriadením LONCH Udava za záujem prevyšujúci potrebu ochrany biotopov v danej lokalite, za daných okolností neboli správne orgány postavené pred otázkou, či je záujem na realizácii povolených činností súvisiacich so zriadením LONCH Udava vyšší ako záujem na ochrane chránených biotopov európskeho významu a chránených druhov živočíchov, pretože vybudovanie náučného chodníka na trase turistického chodníka s jednou odbočkou v dĺžke cca 100 m k prírodným ekosystémom, nemali správne orgány dôvod hodnotiť ako činnosti priečiace sa záujmom ochrany prírody. Naopak je tu predpoklad, že zvýšenie starostlivosti o existujúcu trasu turistického chodníka v spojení s dostupnými informáciami o hodnote daného územia

a potrebe jeho ochrany môžu zvýšiť všeobecné povedomie o potrebe ochrany prírody v tomto území.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie. Namietal, že správny orgán mu odňal právo zúčastniť sa na úkone správneho konania. Terénna pochôdzka zo dňa 20.04.2007 svojim obsahom a zmyslom zodpovedala miestnej ohliadke. Postup správneho orgánu, ktorý v konaní, v ktorom má zistiť podklady rozhodnutia, nevykoná procesný úkon, ktorého obsahom je zistenie podkladov rozhodnutia - miestnu ohliadku, ale v rámci konania umožní získanie podkladov rozhodnutia spôsobom, ktorý vylúči jedného z účastníkov konania z možnosti zúčastniť sa na ňom v súlade s ustanoveniami správneho poriadku, je obchádzaním ustanovení správneho poriadku, ktoré sú vyjadrením okrem iného základného práva na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3 v spojení s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR.

Žalobca nesúhlasil s názorom krajského súdu, že činnosti súvisiace s vybudovaním náučného chodníka, nie sú činnosťami, ktoré by boli v rozpore so záujmami ochrany prírody, pretože je v rozpore s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení planom do 30.11.2007, teda v čase, keď prebiehalo správne konanie. Ak zákon o ochrane prírody a krajiny stanovoval vo svojom § 16 ods. 1 zákaz tam uvedených činností, je v spojení s § 2 uvedeného zákona potreba ochrany prírody v Prírodnej rezervácii Udava vyjadrená tým, že toto územie bolo zaradené do piateho stupňa ochrany, kde si ochrana prírody vyžaduje zákaz činností uvedených v § 16. Záujem ochrany prírody je vyjadrený práve tým, že činnosti uvedené v § 16 zákona o ochrane prírody a krajiny sú zakázané, teda záujem ochrany prírody je v rozpore s vykonávaním takýchto činností. Ak teda pravidlom v piatom stupni ochrany prírody vyplývajúcim zo záujmu na ochrane prírody je zákaz tam vymenovaných činností, potom nie je možné súhlasiť s názorom súdu prvého stupňa, že záujem na ochrane uvedeného územia nebol dotknutý udelením výnimiek z týchto zákazov. Ak je zákaz v záujme ochrany prírody, potom povolenie výnimky z tohto zákazu je zakaždým zásahom do záujmu ochrany prírody. So zreteľom na zmysel a obsah, ktoré vyplývajú z § 1 a 2 zákona o ochrane prírody a krajiny, je potom nevyhnutné skúmať v správnom konaní, či záujem na udelení výnimiek a súhlasov je naliehavejší ako záujem na ochrane prírody vyjadrený práve týmito zásahmi. V tejto súvislosti je irelevantné, či vedie uvedenou trasou turistický chodník.

Taktiež nesúhlasil so záverom súdu prvého stupňa, že v predmetnej veci nebolo potrebné rozhodovať o výnimkách zo zákazov uvedených v § 35 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Územie Prírodnej rezervácie Udava je biotopom viacerých chránených živočíchov, preto je nelogické tvrdiť, že poškodzovanie vegetačného a pôdneho krytu neznamená zároveň poškodzovanie biotopu chránených živočíchov. Pôdny a vegetačný kryt je súčasťou chránených živočíšnych druhov, ktorých biotop sa nachádza v Prírodnej rezervácii Udava.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Uviedol, že predmetná terénna pochôdzka, na ktorú sa odvoláva žalobca, bola vykonaná v rámci procesu spracovania odborného stanoviska pre rozhodovaciu činnosť štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny, v danom prípade Krajského úradu životného prostredia v P. v súlade s § 65 ods. 1 písm. k/ bod 1 zákona č. 543/2002 Z.z., ktorý nepodlieha režimu zákona č. 71/1967 Zb. ŠOP SR je organizáciou ochrany prírody v zriaďovateľskej pôsobnosti žalovaného, ktorá realizuje výkon štátnej ochrany prírody a krajiny, nie je však orgánom ochrany prírody a nevykonáva štátnu správu vo veciach ochrany prírody a krajiny (§ 64 zákona č. 543/2002 Z.z.). ŠOP SR nebola zákonom zverená právomoc rozhodovať o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických, či právnických osôb v oblasti verejnej správy, ktorá by zakladala jej postavenie správneho orgánu a z toho vyplývajúce použitie správneho poriadku v rámci jej činnosti. V uvedenom prípade teda nemohlo dôjsť k porušeniu § 3 ods. 2 správneho poriadku, keďže Krajský úrad životného prostredia v Prešove nemal možnosť z úradnej moci zabezpečiť účasť zástupcov žalobcu na uvedenej terénnej pochôdzke. Uskutočnenie terénnej pochôdzky a prípadné prizvanie aj iných osôb za účelom spoľahlivého zistenia stavu veci a upresnenia potrebných skutočností pri spracovaní odborného stanoviska je vždy vecou úvahy príslušnej organizácie ochrany prírody. Správny orgán je povinný dôsledne zistiť všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie a to tak, aby jeho rozhodnutie vychádzalo zo spoľahlivo zisteného stavu veci (zásada materiálnej pravdy správneho konania), rozhodnutie o tom, ktoré dôkazy a akým spôsobom budú vykonané, však patrí do jeho výlučnej právomoci. Žalobca mohol svoje návrhy uplatniť na ústnom pojednávaní, ktoré nariadil prvostupňový správny orgán a ktoré sa uskutočnilo aj za prítomnosti zástupcov žalobcu dňa 02.11.2006 na Obvodnom úrade životného prostredia Humenné, stále pracovisko Snina a tiež formou vyjadrenia k podkladom rozhodnutia, s ktorými bol žalobca podrobne oboznámený listom Krajského úradu životného prostredia v Prešove č. 1/2007/00116-017/KM zo dňa 02.05.2007.

Požadované zásahy sa majú vykonávať v území, v ktorom zákon č. 543/2002 Z.z. zakazuje vykonávať požadovanú činnosť a len v odôvodnených prípadoch pripúšťa jej vykonanie na základe výnimky. Naplnenie dôvodov pre povolenie výnimky skúmal prvostupňový správny orgán a uviedol ich v odôvodnení svojho rozhodnutia na str. 9. Rozhodujúcim dôvodom v konaní oboch správnych orgánov bola skutočnosť, že uskutočňovanie povolených činností nebude mať negatívny vplyv na priaznivý stav druhov a biotopov vyskytujúcich sa v danom území. Skutočnosť, že trasou LONCH Udava už vedie žltá značený verejne prístupný turistický chodník Osadné – Ďakov – Balnica (s výnimkou 100 m odbočky k lesným ekosystémom) žalovaný považuje za jednu z rozhodujúcich. Existencia spomínaného turistického chodníka priamo určuje aj intenzitu zásahu povolenú rozhodnutím prvostupňového orgánu, ktorý je tým minimalizovaný.

Výnimka na rušenie pokoja a ticha a výnimka zo zákazu poškodiť vegetačný a pôdny kryt sa žiadateľovi povolila v súvislosti s plánovanými činnosťami, ktoré boli predmetom jeho žiadosti. Predmetom konania na prvostupňovom orgáne nebola činnosť, ktorá by si vyžadovala povolenie výnimky z druhovej ochrany podľa § 40 zákona č. 543/2002 Z.z. Vyznačenie normovanej značky, čistenie chodníkov od hrabanky, haluziny a popadaných stromov, umiestnenie informačných panelov a preklopenie zamokrených biotopov tak, aby nedošlo k ich degradácii nie sú činnosti, ktorými by boli dotknuté zákazy z druhovej ochrany (rušenie chráneného živočícha v jeho prirodzenom vývine či ničenie a poškodzovanie jeho biotopu podľa § 35 ods. 1 písm. b/ a c/ zákona č. 543/2002 Z.z.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 OSP, § 246c ods. 1 veta prvá OSP), postupom podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP a následne potom, ako bolo oznámenie o vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá OSP potvrdil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave ako vecne správny.

Z obsahu administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že dňa 11.09.2006 predložil žiadateľ na Krajský úrad životného prostredia v Prešove projekt LONCH Udava na posúdenie

a schválenie. Na základe upovedomenia Krajského úradu životného prostredia v Prešove zo dňa 21.09.2006 o začatí správnom konaní o povolenie výnimiek zo zákazov ustanovených zákonom č. 543/2002 Z.z. a vydanie súhlasov v súvislosti s realizáciou projektu LONCH Udava v Národnom parku Poloniny i v Prírodnej rezervácii Udava, žalobca podľa § 82 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. písomne oznámil svoju účasť v správnom konaní. Krajský úrad životného prostredia v Prešove požiadal ŠOP SR o spracovanie odborného stanoviska podľa § 65 ods. 1 písm. k/ bod 1 zákona č. 543/2002 Z.z. ŠOP SR v odbornom stanovisku č. 1/2006/01153-004/KM zo dňa 06.10.2006 odporučil Krajskému úradu životného prostredia v Prešove nevydať súhlas na zriadenie LONCH Udava a navrhol žiadateľovi alternatívne riešenie, ktoré by bolo v súlade so záujmami ochrany prírody a krajiny. Na základe opatrení prijatých na ústnom pojednávaní konanom dňa 02.11.2006 bol žiadateľ vyzvaný, aby doplnil svoju žiadosť o upravený projekt s upresnením upravenej trasy LONCH Udava so zakreslením v katastrálnom operáte a o presnú lokalizáciu umiestnenia informačných tabúľ v rámci náučného chodníka so zakreslením v katastrálnom operáte. Konanie bolo prerušené až do doplnenia požadovaných podkladov žiadateľom. Dňa 27.04.2007 boli žiadateľom Krajskému úradu životného prostredia v Prešove doručené dopĺňujúce podklady trasy chodníka a jednotlivých zastávok s informačnými tabuľami na katastrálnej a porastovej mape. Žalobca bol listom zo dňa 02.05.2007, ktorý mu bol doručený dňa 14.05.2007 oboznámený s podkladmi rozhodnutia. Dňa 29.05.2007 bolo Krajskému úradu životného prostredia v Prešove zaslané negatívne stanovisko žalobcu k žiadosti žiadateľa.

Krajský úrad životného prostredia v Prešove, odbor ochrany prírody a krajiny rozhodnutím č. 1/2007/00116-020/KM-R zo dňa 27.06.2007 na základe žiadosti žiadateľa povolil výnimku:

1. zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. a/ v znení § 15 ods. 1 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z.z. na umiestnenie informačných zariadení v rámci zastávok LONCH Udava v piatom stupni územnej ochrany v Prírodnej rezervácii Udava v k.ú. Osadné, okres Snina,
2. zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. b/ zákona č. 543/2002 Z.z. poškodiť vegetačný a pôdny kryt v súvislosti s umiestnením informačných zariadení LONCH Udava, realizáciou dreveného premostenia a prechodov zamokrených biotopov v piatom stupni územnej ochrany v Prírodnej rezervácii Udava v k.ú. Osadné, okres Snina,

3. zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. f/ zákona č. 543/2002 Z.z. na rušenie pokoja a ticha v piatom stupni územnej ochrany v Prírodnej rezervácii Udava v k. ú. Osadné, okres Snina,
4. zo zákazu ustanoveného podľa § 16 ods. 1 písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. na umiestnenie drobných stavieb (informačné zariadenia, drevené premostenia a prechody - technických zariadení) ako technických zariadení LONCH Udava v piatom stupni územnej ochrany v Prírodnej rezervácii Udava v k.ú. Osadné, okres Snina.

Výnimky z predmetných zákazov povolil žiadateľovi v súvislosti s budovaním technických zariadení a s následnou údržbou LONCH Udava.

Krajský úrad životného prostredia v Prešove zároveň vydal pre žiadateľa súhlas podľa § 16 ods. 2 v znení § 13 ods. 2 písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z., podľa § 14 ods. 2 písm. a/ v znení § 13 ods. 2 písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. a § 13 ods. 2 písm. i/ zákona č. 543/2002 Z.z. na vyznačenie náučného chodníka v piatom, treťom a druhom stupni územnej ochrany v Prírodnej rezervácii Udava vo vlastnom území Národného parku Poloniny a vo vlastnom území Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty.

V súlade s § 82 ods. 12 zákona č. 543/2002 Z.z. určil žiadateľovi bližšie podmienky vykonania činnosti zabezpečujúce ochranu prírody a krajiny.

Na základe pochôdzky uskutočnenej dňa 20.04.2007 ŠOP SR spolu so žiadateľom došlo k definitívnemu určeniu trasy LONCH Udava. Trasa chodníka mala viesť po trase existujúceho žltého turistického značkového chodníka Osadné – Ďakov – Balnica, z ktorej mala byť urobená jedna odbočka v dĺžke cca 100 m za účelom realizácie zastávky pojednávajúcej o prírodných lesných ekosystémoch. Takáto trasa chodníka by prechádzala územím Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty, Národného parku Poloniny a Prírodnej rezervácie Udava. Na území Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty platí druhý stupeň a na území Národného parku Poloniny tretí stupeň územnej ochrany. V častiach trasy chodníka na území Chránenej krajinej oblasti Východné Karpaty a Národného parku Poloniny sa mala vyznačiť normovaná značka náučného chodníka v intenciách existujúceho žltého turistického chodníka. V časti trasy chodníka na území Prírodnej rezervácie Udava, kde platí piaty stupeň územnej ochrany, mali byť umiestnené zastávky s informačnými tabuľami.

Zákon č. 543/2002 Z.z. taxatívnym spôsobom vymenúva činnosti, na vykonanie ktorých na území, na ktorom platí prvý až piaty stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody a činnosti, ktoré sú na území, na ktorom platí druhý až piaty stupeň ochrany zakázané. Orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku zo zakázaných činností, pričom zákon č. 543/2002 Z.z. výslovne neupravuje pre udelenie súhlasu prípadne výnimky s inak zakázanou činnosťou bližšie hľadiska. Orgán ochrany prírody musí pri úvahe, či súhlas alebo výnimku udelí, vychádzať z účelu zákona č. 543/2002 Z.z. (predovšetkým § 1 ods. 1, § 2 ods. 1). Nástrojom, ktorý k dosiahnutiu tohto účelu má orgán ochrany prírody, je aj udeľovanie súhlasov alebo výnimiek zo zakázaných činností. V posudzovanej veci bolo orgánmi ochrany prírody a ŠOP SR zhodne konštatované, že realizácia uvedeného projektu nebude mať negatívny vplyv na ochranu prírody a krajiny.

Z obsahu administratívneho spisu je zrejme, že žalobcovi boli podklady rozhodnutia riadne doručené, mal možnosť vyjadriť sa k nim, vzniesť námietky aj možnosť nahliadnuť do spisu, ktorý obsahoval podkladové materiály. Správne orgány oboch stupňov sa námietkami žalobcu zaoberali a v rozhodnutiach sa s nimi náležite vysporiadali. Prvostupňový správny orgán v rozhodnutí uviedol dôvod, pre ktorý neakceptoval požiadavku žalobcu na vykonanie miestnej ohliadky. Pokiaľ správny orgán poznal miesto, kde sa mal projekt realizovať a skutočnosti nepovažoval za sporné, nebol povinný v zmysle § 32 zákona č. 71/1967 Zb. tejto požiadavke žalobcu vyhovieť. Pokiaľ ide o terénnu pochôdzku konanú dňa 20.04.2007, na ktorej sa žalobca nezúčastnil, táto nebola miestnou ohliadkou v zmysle zákona č. 71/1967 Zb., na ktorú by správny orgán musel prizvať účastníka konania. Pochôdzka bola vykonaná ŠOP SR za účasti žiadateľa, za účelom stanovenia trasy chodníka, ktorý by bol v súlade s požiadavkami ŠOP SR. Nešlo o miestnu ohliadku realizovanú v rámci preskúmaného konania ako dôkazný prostriedok, ktorú by nariadil správny orgán (Krajský úrad životného prostredia v Prešove alebo žalovaný).

V odbornom stanovisku ŠOP SR č. NPPO/460/07 zo dňa 30.07.2007, vypracovanom k odvolaniu žalobcu proti rozhodnutiu Krajského úradu životného prostredia v Prešove sa uvádza, že Správa Národného parku Poloniny nezaznamenala na trase žltého turistického značkového chodníka výskyt druhov uvádzaných žalobcom, ani zo strany dobrovoľnej stráže prírody a žalobcu nebol hlásený žiaden výskyt, resp. úhyn týchto druhov (mlok hrebenatý, mlok karpatský a kunka žltobruchá) spôsobený návštevníkmi Prírodnej rezervácie Udava. Hniezdo orla skalného je veľmi vzdialené od samotnej Prírodnej rezervácie Udava.

a žltého turistického značkovaného chodníka, preto jeho ochrana nemá priamy súvis s uvedenou problematikou. Z uvedeného vyplýva, že nebol v okolí trasy chodníka preukázaný výskyt chránených živočíchov. Žalobca potrebu rozhodnúť o výnimkách zo zákazov podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. vyvodzuje iba z toho, že bolo povolené poškodiť vegetačný a pôdny kryt, avšak dôkaz o výskyte chránených živočíchov nepredložil. Krajský úrad životného prostredia v Prešove preto nemal dôvod rozhodovať o výnimke z druhovej ochrany podľa 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z. a správne upozornil žiadateľa, že iné právne predpisy a ostatné ustanovenia zákona č. 543/2002 Z.z. ostávajú vydaním tohto rozhodnutia nedotknuté, teda aj zákaz vyplývajúci z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z.z.

Najvyšší súd dospel k záveru, že procesné práva žalobcu neboli porušené, správny orgán vychádzal pri svojom rozhodovaní z dostatočne zisteného skutkového stavu a vec bola správne právne posúdená, preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/331/07-60 zo dňa 20.05.2009 podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

Senát odvolacieho súdu sa stotožnil v celom rozsahu s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné:

Správny orgán konal so žalobcom ako s účastníkom správneho konania v súlade s § 82 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z.z. v znení účinnom ku dňu začatia správneho konania a to aj napriek zmenám zákona účinným od 01.12.2007 vo vzťahu k okruhu účastníkov v konaní o vydaní súhlasu alebo povolení výnimky v prípadoch uvedených v § 82 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. Predovšetkým zmenou ustanovenia § 82 ods. 3 citovaného zákona s účinnosťou od 01.12.2007, sa žalobca stal len zúčastnenou osobou v správnom konaní.

S poukazom na uvedený právny stav, Najvyšší súd SR, aj v tejto veci považoval za potrebné vyčkať na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-240/09 zo dňa 08.03.2011, ktorý má význam pre posúdenie rozsahu okruhu účastníkov správneho konania v oblasti životného prostredia.

Súdny dvor Európskej únie rozsudkom C-240/09 zo dňa 08.03.2011 rozhodol, že „Článok 9 ods. 3 Dohovoru o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2005/370/ES zo 17. februára 2005 nemá priamy

účinnok v práve Únie. Prináleží však vnútroštátnemu súdu, aby poskytol taký výklad procesného práva týkajúceho sa podmienok, ktoré je potrebné splniť na podanie správneho opravného prostriedku alebo žaloby, ktorý bude v čo najväčšej možnej miere v súlade tak s cieľmi článku 9 ods. 3 tohto dohovoru, ako aj s cieľom účinnej súdnej ochrany práv poskytovaných právom Únie, aby mohla organizácia na ochranu životného prostredia, akou je L. Z. V., napadnúť na súde rozhodnutie prijaté v rámci správneho konania, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom Únie v oblasti životného prostredia.“

Vychádzajúc z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-240/09 zo dňa 08.03.2011, keďže predmetom súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného aj v tejto veci je rovnaká otázka, ktorou sa Súdny dvor Európskej únie zaoberal v predmetnom rozsudku, aj keď článok 9 ods. 3 Aarhuského dohovoru nemá priamy účinok v práve Európskej únie, s cieľom umožniť účinnú ochranu životného prostredia vyplývajúcu z práva Európskej únie, v predmetnom prípade aj zo Smernice o biotopoch, keďže správne konanie sa týkalo poskytnutia výnimky z režimu ochrany druhov, je potrebné v správnom konaní postupovať tak, aby žalobca ako združenie na ochranu životného prostredia mohol podať žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu, ktoré by mohlo byť v rozpore s právom Európskej únie, teda priznať mu postavenie účastníka správneho konania.

V tejto veci správne orgány konali so žalobcom ako účastníkom konania, žalobca vo veci podal žalobu, avšak v konaní nebol úspešný.

Poukazujúc na uvedené senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0, potvrdil napadnutý rozsudok krajského súdu (§ 219 ods. 1 a 2 O.s.p.).

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 224 ods. 1 OSP a § 246 ods. 1 veta prvá OSP tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože v odvolacom konaní nemal úspech.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 02. júna 2011

JUDr. Jana Z E M K O V Á PhD.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková